

Enhedslistens side. Og så vil jeg godt spørge ministeren, om det er klogt af en minister nu at forsøge at forudsige, hvordan EF-Domstolen vil dømme i en sag. Man har lavet en politisk studehandel med Europa-Kommissionen, og så udleder man deraf fra ministerens side, at så må EF-Domstolen jo rette sig efter, hvad Europa-Kommissionen og den danske regering har brygget sammen i en politisk studehandel. Hvis jeg var minister, ville jeg ikke komme med den slags profetier, for de kan vende tilbage til ministeren som en boomerang på et senere tidspunkt. Nu er det sagt, og jeg håber ikke, ministeren vil gentage den form for prognosemageri. Det er i hvert fald ikke klogt.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Jeg vil gerne sige til arbejdsministeren, at jeg bragte selvfølgelig ikke spørgsmålet om tyskerne ind i sagen, for at ministeren skulle redegøre for udfaldet af sagen. Jeg bemærkede bare, at der altså er noget i gang rundtomkring, hvor man forlanger efterløn i Danmark, og det var sådan set grundlaget for, at jeg flettede det ind i min ordførertale.

Jeg sagde, at der stadig er stor tilgang til efterlønsordningen, men jeg kender da godt den demografiske udvikling, så det er helt naturligt. Men virkningen af efterlønsloven skulle jo være, at der var flere, der blev på arbejdsmarkedet, og det kan jeg ikke rigtig se, selv om der er udsigt til det om måske 2, 3, 4 eller 5 år. Men hvis man venter længe nok, kan man jo blive konge af Sverige, siges der.

Men jeg vil godt sige til arbejdsministeren: Det er jo ikke alene på efterlønsområdet, vi skal vente. Vi skal også vente på en række andre områder inden for arbejdsmarkedsreformen.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg skal afholde mig fra at vurdere, om hr. Mogens Andreasen kan blive konge af Sverige, hvis han venter længe nok, men nøjes med at kommentere hr. Keld Albrechtsens to anbringender.

For det første spørgsmålet om finansiering af de 140 mio. kr.: Det er i forbindelse med, at Folketinget tager stilling til den samlede økonomi, at man prioriterer ressourcer. Det ved hr. Keld Albrechtsen sikkert bedre end nogen anden, og det vil selvfølgelig også indgå i forhandlingerne om den samlede økonomi at finansiere de udgifter, der er til hele efterlønsområdet.

Så vil hr. Keld Albrechtsen kunne gøre sig bekendt med i referatet af dagens forhandlinger, at jeg netop ikke har forsøgt mig som profet om udfaldet af de verserende retssager. Det afstod jeg netop fra. Jeg sagde blot, at hovedsynspunktet, hovedkravet fra de tre tyske tidligere grænsegængere, ikke fandt megen støtte på grund af det forhold, at Kommissionen og den danske regering er enige om, at efterlønnen ikke er omfattet af forordning nr. 1408. Det blev formuleret på den måde fra min side i fuld erkendelse af, at det er noget, domstolene tager stilling til.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 128:

Forslag til folketingsbeslutning om flertalsafgørelser i EU på skatte-, social- og arbejdsmarkedsområderne.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 22/3 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Spørgsmålet om flertalsafgørelser er et vigtigt emne på regeringskonferencen, og frem til topmødet i juni vil der være megen interesse om spørgsmålet.

Regeringen finder, som det også fremgår af regeringens forhandlingsgrundlag, som er godkendt her i Folketinget, at det er vigtigt at vurdere mulighederne for eventuel yderligere anvendelse af flertalsafgørelser. Vi er interessere-

de i, at EU kan fungere effektivt, også efter udvidelsen. Under sidste regeringskonference var Danmark klar til at overgå til kvalificeret flertal på flere områder, end der kunne opnås enighed om. Vi er fortsat klar til at overveje yderligere brug af flertalsafgørelser, f.eks. på miljøområdet, men det er klart, at i et udvidet EU kan det blive sværere at træffe beslutninger, hvis alle skal være enige.

Spørgsmålet om overgang til flertalsafgørelser på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område og på skatteområdet er også på dagsordenen. Der lægges ikke op til en generel overgang til flertalsafgørelser. I stedet lægges der op til nærmere overvejelse af, om der på klart definerede områder eller delområder kan ske overgang til flertalsafgørelser. Det fremgår klart af formandskabets papirer og Kommissionens bidrag til regeringskonferencen.

Og hvad er det konkret, det handler om? Ja, på skatteområdet er det klart, at det under ingen omstændigheder handler om personbeskattningen eller indretningen af vort velfærdssamfund. Det er der ingen lande der ønsker. Vi har til gengæld gennem en årrække set, at landene konkurrerer på gunstige skatteforhold for virksomheder og opsparring osv. – irske og luxembourgske eksempler er velkendte – og derfor har Danmark også aktivt støttet den såkaldte skattepakke i EU, der netop sigter mod at undgå skattekonkurrence, altså konkurrence om at sætte skatten så lavt som muligt. På dette område har vi en klar interesse i et tættere samarbejde.

På det social- og arbejdsmarkedspolitiske område er formålet med fælles regler at sikre, at mennesker, der arbejder eller på anden måde bevæger sig på tværs af grænserne, også kan sikres social beskyttelse. Det handler om at vedtage minimumsregler for beskyttelse af arbejdstagerne, og det er et mål, som regeringen principielt kan tilslutte sig. Regeringen er ikke imod samarbejde på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område, tværtimod; vi ønsker også at have regler, der forhindrer social dumping.

Problemet er imidlertid, at hvis der indføres flertalsafgørelser, kan det vise sig sværere at sikre, at der i EU-reglerne tages tilstrækkelig højde for de særlige forhold, der gør sig gældende i Danmark, dvs. den danske arbejdsmarkedsmodel og de skattefinansierede velfærdsydelser. Enstemmighed sikrer os den nødvendige garanti for behørig hensyntagen til vores

situation, og derfor ønsker vi ikke at overgå til flertalsafgørelser på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, ud over hvad der allerede gælder i dag. Og lad mig føje til: Vi har ikke set forslag på dette område, der er acceptable eller attraktive for Danmark.

Forhandlingssituationen er den, at et flertal af medlemslandene under de hidtidige drøftelser har været positive over for at overgå til kvalificeret flertal på det sociale område. Danmark har sammen med enkelte andre lande været imod, og det er der ikke noget mærkeligt i, for andre lande er på andre områder i samme situation. Sådan er det i en forhandling mellem 15 lande.

På skatte- og afgiftsområdet vil vi nøje overveje, om der er klart afgrænsede områder, hvor vi har en interesse i at overgå til kvalificeret flertal, og lad mig f.eks. nævne miljøområdet. Under sidste regeringskonference fremlagde vi fra dansk side et forslag om flertalsafgørelser om miljøafgifter, og det forslag står regeringen naturligvis fortsat bag, således som det også fremgår af forhandlingsgrundlaget.

Formandskabets hidtidige papirer på skatteområdet har været af så generel karakter, at det ikke har været muligt at tage mere konkret stilling, og det gælder ikke kun os, det gælder alle medlemslande. Vi skal jo vide nøjagtigt, hvad vi taler om, før vi kan tage stilling. I den forbindelse lægger vi helt afgørende vægt på, at det enkelte land fortsat har mulighed for at opretholde og forbedre sin sociale standard.

Dernæst en bemærkning om at nedlægge veto, som jo også indgår i Enhedslistens forslag: Regeringskonferencen er en forhandling mellem medlemslandenes regeringer. Alle skal være enige, før der kan træffes beslutning om ændring af de gældende traktatbestemmelser, og derfor er det ikke relevant at tale om veto. Det siger sig selv, at regeringen ikke kan støtte et forslag til folketingsbeslutning med det indhold. Vetoreglerne har jo netop ingen betydning, hvor der kræves enighed.

Til sidst en bemærkning til den sammenkædning, som forslagsstillerne forsøger at skabe mellem overvejelserne på regeringskonferencen og folkeafstemningen om Danmarks tilslutning til den fælles valuta:

Lad mig gøre det så klart jeg kan: Folkeafstemningen den 28. september handler ikke om regeringskonferencen eller om flertalsafgørelser på det sociale og det skattemæssige område. Uanset udfaldet af folkeafstemningen, uanset om det bliver et ja eller et nej, så vil Danmark

også dagen efter folkeafstemningen, den 29. september, deltage i regeringskonferencen og være omfattet af senere beslutninger, også i tilfælde af et nej.

Folkeafstemningen den 28. september handler alene om Danmarks tilslutning til den fælles valuta og handler ikke om udfaldet af regeringskonferencen.

Claus Larsen-Jensen (S):

Når vi som danskere skal vurdere det danske velfærdssamfund i forhold til resten af Europa, har vi en tilbøjelighed til at mene, at det er verdens bedste velfærdssamfund, og at det er et enestående dansk og nordisk fænomen, som er truet udefra.

I virkelighedens Europa er billedet noget mere nuanceret, idet alle EU-lande har tradition for velfærdssamfund og resten af Europa har noget tilsvarende.

Vi hentede i Danmark inspirationen for 100 år siden sydfra og har udviklet vores egen model af velfærdssamfundet. Som vi er andre landes befolkninger stolte af netop den indretning, som de politisk og historisk ud fra egne forhold har kunnet udvikle. Målene om høj velfærd for alle er altså et fælles værdimæssigt arvegodt i Europa, som adskiller Europa markant fra USA.

Landene i Europa har indrettet sig forskelligt med hensyn til finansieringen og indretningen af velfærdspolitikken. Når EU-landene ønsker at sætte fælles mål for velfærden i Europa, bl.a. for at undgå social dumping fra de nye medlemslande, så udskiller Danmark sig i kraft af sin fortrinsvis skattefinansierede velfærd, som omfatter hele befolkningen. Sverige og Finland har den samme universelle velfærdsmodel som vi, selv om de finansierer den på en anden måde, men i Tyskland og i andre lande i Europa har man en større grad af kombination af forskellige former for sociale bidrag og skattefinansiering. Det danske velfærdssamfund indeholder ud over de konkrete ydelser af service en kraftig omfordeling.

Vi skal altså forsøge at forene målet om at løfte velfærdsniveauet i alle dele af Europa og at undgå social dumping i et udvidet EU og samtidig bevare og udvikle det danske velfærdssamfund, så det er os selv, der træffer beslutninger om indretningen, om finansieringen, om satserne osv. Det er en grundpille i det holdbare samfund, Socialdemokratiet har som mål for fremtiden.

Inspirationen til den faglige organisering og den danske aftalemodel, som vi også kender i dag, har vi også fået sydfra, og den har skabt grundlag for det aftalesystem, vi kender. Septemberforliget i 1899 udviklede en grundlov på arbejdsmarkedet, som har ført til, at vi har flere aftaler end lovgivning på arbejdsmarkedet, medens andre lande, selv Sverige og Finland, har langt mere lovgivning på arbejdsmarkedet, men alligevel høje organisationsprocenter, selv om de bygger faglige aftaler sammen med lovgivningsminimumsrettigheder.

Både på velfærdsområdet og på arbejdsmarkedsområdet er udfordringen, at vi på den ene side gerne vil hindre risikoen for social dumping og styrke de sociale rettigheder i hele Europa, men på den anden side ikke vil have, at det danske velfærdssamfund og den danske arbejdsmarkedsmodel bliver undergravet.

Derfor skal jeg slå fast, at Socialdemokratiets holdning er, at det er og skal være landene selv, der tilrettelægger velfærdspolitikken, niveauet for pension, dagpenge, social bistand osv.

EU's opgave skal derimod være at understøtte og fremme velfærd som et mål for alle lande i Europa for at sikre mennesker, der arbejder i et andet land, så de har klare rettigheder, så de ikke skal leve i en social gråzone på et gråt eller et sort arbejdsmarked. Social dumping, udstødelse, marginalisering og fattigdom skal bekæmpes.

I diskussionen om eventuelle flertalsafgørelser på velfærds- og arbejdsmarkedsområdet, som flere lande ønsker for at sikre, at EU med dobbelt så mange medlemslande også kan træffe beslutninger, er der klare svar fra os:

I Amsterdamtraktaten er der på disse områder en klar opdeling af, hvad der i EU kan træffes flertalsafgørelser om, hvad der kræver enstemmighed, og hvad EU ikke har nogen indflydelse på. Og på de her felter er vores synspunkt, at hvis der er nogen som helst tvivl om, at den danske model for velfærdssamfundet og arbejdsmarkedet skulle undergraves, så holder vi fast i den eksisterende arbejdsdeling i Amsterdamtraktaten og den enstemmighed, som det medfører, og som også betyder, at vi i givet fald er med til den afgørende beslutning. I øvrigt er det Folketingets flertal, der skal afgøre det.

EU-landene skal fortsat fastlægge deres velfærds- og arbejdsmarkedspolitik. Det forhold kommer et ja til den fælles valuta, charteret om

fundamentale rettigheder og regeringskonferencen i december ikke til at ændre.

Når det kommer til skattepolitikken, så er vi normalt heller ikke i tvivl om, i hvert fald når vi diskuterer fordelingseffekten af skattesystemet, at det vel er et af verdens bedste systemer til fordeling og er med til at opfylde nogle af målene for velfærdssamfundet og supplere arbejdsmarkedets egne aftaler. Det ønsker vi at bevare og udvikle, og derfor er Socialdemokratiets holdning også på dette punkt klar: Vi medvirker ikke til en udvikling, som vil kunne sætte det danske skattesystem og dets grundlæggende velfærdsprofil under pres. Risikoen herfor er mindst ved et samarbejde om at beskytte landenes skattegrundlag. Derfor er vi tilhængere af et stærkere samarbejde på skatteområdet, når det gælder unfair konkurrence, hvor landene med kunstigt lave skattesatser kan stjæle arbejdspladser fra hinanden.

Flertalsafgørelser kan i nogle tilfælde anvendes til at nå disse mål såsom et fælles minimumsniveau for grønne afgifter. Socialdemokratiet vil bruge EU-samarbejdet til at nå de mål. Og vi vil gerne understrege, at når det kommer til forslaget fra Enhedslisten, så afviser vi det, og vi ser ikke, at vi på disse felter er truet med hensyn til de pågældende områder. Afvisningen af forslaget gælder på vegne af både Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu siger hr. Claus Larsen-Jensen, at Socialdemokratiet holder fast: Danmark skal selv kunne bestemme den danske skatte-, social- og arbejdsmarkedsmodel. Holdningen er klar, siger hr. Claus Larsen-Jensen.

Så er det, jeg bliver nødt til at spørge Socialdemokratiets ordfører, som åbenbart også er ordfører for Det Radikale Venstre ved denne lejlighed, hvordan det så kan gå til, at man ikke vil støtte Enhedslistens forslag. Hvis man har en klar holdning, så er der kun én mulighed for at sikre, at den klare holdning også føres igennem i virkeligheden, og det er at stemme for Enhedslistens forslag, fordi man så om nødvendigt må nedlægge veto mod eller i hvert fald få en dansk undtagelse fra de harmoniseringsregler, der kommer. Og de ligger der jo; det vælter jo ud med forslag fra formandskabet i EU om flertalsafgørelser på skatte- og socialområdet, og jeg ved, at hr. Claus Larsen-Jensen kender dem fra Europaudvalget.

Når man nu siger, man er så fast i kødet, må jeg så godt et klart svar på, hvordan det så kan være, at man ikke vil støtte det forslag, som ligger her.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Flere har udtalt, at det danske socialsystem vil komme under pres, fordi vi er langt ude på en glidebane mod Europas Forenede Stater. Det er sådan, at professor i socialret Kirsten Ketscher for nylig i Politiken har nævnt, at det danske socialsystem vil blive sat under voldsomt pres. Der vil jeg så godt spørge den socialdemokratiske ordfører, om der overhovedet ikke er nogen grund til bekymring set med socialdemokratiske øjne. Tror man virkelig på, at man er i stand til selv at styre en udvikling her fra Danmark?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg godt ved, at hr. Keld Albrechtsen altid bliver skuffet, når man ikke vil støtte Enhedslistens forslag, og hvis man ikke vil det, så er man jo en frygtelig karl, der ikke vil stå ved og forsvare de synspunkter, som nu ligger.

Nu findes der jo forskellige metoder til det, og jeg vil gerne sige, at udenrigsministeren har jo på glimrende vis beskrevet, hvad den danske forhandlingsposition på det her område egentlig er, og den garanti, som gives, er, at vi ikke vil acceptere, at det, der er grundprincipperne i de her ting, undergraves, og det kan klares på anden måde end med en vetoret. Det mener hr. Keld Albrechtsen er den eneste metode. Det er jeg uenig i. Jeg mener, vi kan gøre det på anden vis.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at det da er rigtigt, at der er massevis af forslag. Der er også mange forslag, vi herinde i Folketinget sådan med jævne mellemrum behandler, som aldrig har en chance her på Jorden, men som vi alligevel behandler, og det går vi ikke i sort over. Sådan er det også i EU-systemet. Det er et politisk system. Men det er nu engang sådan, at der i henhold til Amsterdamskontraktten skal være enstemmighed, det vil sige, at alle landene inklusive Danmark skal stemme for.

Til hr. Egil Møller: Jeg vil bare sige, at der er altså ikke nogen af de forslag, der ligger – selv på de områder, hvor der ligger nogle forslag, som vi så er uenig i – der overhovedet har pe-

get på, at EU skulle have kompetence til en konkret indretning af det, vi kender som kerneydelserne. Det, som diskussionen har gået på, har været på nogle grænseoverskridende områder. Jeg synes bare, det er lidt vigtigt at sige.

Jeg har fuld tillid til de muligheder, vi har i Amsterdamtraktaten, og til måden at håndtere det på. Der er så mange, der holder øje med det både fra politisk side og fra arbejdsmarkedets side i Danmark, at det behøver man slet ikke at være nervøs for.

Jeg kender godt Kirsten Ketschers synspunkter. Dem har jeg hørt mange gange før ved andre, tilsvarende lejligheder. Det, der er det grundlæggende problem, er, at jeg ikke er enig i det synspunkt, som hr. Keld Albrechtsen vil bruge også i forbindelse med en diskussion om euroen, nemlig at det her er den store glidebane til, at Bruxelles i fremtiden styrer alt. Jeg synes, det er galt. Det er ikke rigtigt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren erkendte i sin tale, at de forslag om flertalsafgørelser, der ligger, er uacceptable. Men det er jo også sådan, at det faktisk kun er Storbritannien, der støtter Danmark i den her sag; alle andre lande – som jeg har fået det oplyst – ønsker de flertalsafgørelser.

Så siger hr. Claus Larsen-Jensen, at man jo ikke behøver at nedlægge veto, når nu det store flertal af landene ønsker de her flertalsafgørelser; det kan man klare på anden vis. Kunne hr. Claus Larsen-Jensen ikke løfte sløret for, hvordan det kan klares på anden vis end ved at blokere? Jeg må indrømme, at det lyder meget luftigt og filosofisk.

Det ligger jo sådan, at til syvende og sidst bliver man nødt til at tage stilling til, om man er villig til at blokere den traktat eller ej, for hvis man ikke er villig til at blokere den traktat, så bliver disse flertalsafgørelser jo gennemført. Sådan er de faktiske forhold i metalindustrien. Det ved vi jo alle sammen godt.

Jeg synes ikke, det er klædeligt, hvis man vil forsøge at snakke sig uden om det. Så kan hr. Claus Larsen-Jensen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre sige: Jamen vi ønsker den unionsudvikling. Så må de sige det åbent og ærligt til befolkningen, også inden den 28. september.

Formanden:

Ja tak! Hr. Claus Larsen-Jensen.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at i henhold til Amsterdamtraktaten kræver ændringer på de områder, hvor der er enstemmighed i den eksisterende traktat, at samtlige lande er enige, for at en ny traktat kan gennemføres. Det kan da ikke siges tydeligere. Det er da i den sidste ende et meget kraftigt veto, kan man sige.

Hr. Keld Albrechtsen vil bruge det her til at fortælle, at nu skrider det. Jeg deler ikke det synspunkt. Jeg synes, det er vigtigt at sige til den danske befolkning, at før og efter et ja eller et nej til euroen er situationen med hensyn til vores mulighed for at indrette det pågældende område fuldstændig nøjagtigt den samme. Det er der ingen ændring i.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu siger hr. Claus Larsen-Jensen, at der gælder enstemmighed, når man skal vedtage en ny traktat. Javist, det er rigtigt. Det er derfor, Enhedslisten foreslår, at man nedlægger veto, bruger den ret man har – som hr. Claus Larsen-Jensen også gør opmærksom på, at man har – og siger til befolkningen, at vi naturligvis vil bruge den ret til at sikre, at EU ikke kommer til at bestemme over dansk skattepolitik og dansk socialpolitik. Det er ganske enkelt elementært det, Enhedslisten har foreslået, og det er så det, hr. Claus Larsen-Jensen nu står og forsøger på at give indtryk af at det vil man nok sikre på en eller anden listig måde, som vi ikke rigtig kan få oplyst. Man vil bare ikke stemme for Enhedslistens beslutningsforslag om, at man rent faktisk skal gøre det. Når man kommer til den sidste, afgørende dag, så vil man nemlig ikke gøre det, og derfor vil man ikke stemme for det her beslutningsforslag.

Så vil jeg spørge hr. Claus Larsen-Jensen: Når nu den traktat bliver vedtaget med Danmarks stemme – sådan er det jo, sådan ligger det jo, når man ikke vil støtte det her beslutningsforslag – kan vi så i det mindste være sikre på, at vi får en folkeafstemning om det?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg skal nok lade være at gentage, hvad jeg sagde før om enstemmighedsprincippet i Traktaten. Det kan ikke gøres stærkere. Men det, hr. Keld Albrechtsen efterlyser, er, at han sådan set vil have en garanti for, at der ikke sker nogen

som helst politisk udvikling på nogen som helst områder, og at der ikke rettes et eneste komma i noget som helst til evig tid. Den garanti tror jeg det er svært at give selv i Folketinget. Det plejer heller ikke at være den arbejdsform, hr. Keld Albrechtsen ønsker.

Så det bliver jeg nødsaget til at afvise. Man kan jo forholde sig meget hypotetisk og teoretisk til en masse af de her områder. Jeg synes, det er rimelig konkret, at reglerne er klare.

Gitte Lillelund Bech (V):

Venstre mener, at vi i EU skal løse overordnede, grænseoverskridende, konkrete problemer i Europa. Det er da også vigtigt, at vi trækker en klar linje for, hvad vi i EU skal beskæftige os med, og hvad vi i det enkelte land selv skal tage os af. EU skal ikke gøres til løsningen på alle mulige problemer, der ikke er klart grænseoverskridende. Det er således vigtigt hele tiden at have nærhedsprincippet i baghovedet. Det gælder også inden for skatteområdet, socialområdet og arbejdsmarkedsområdet.

Venstre mener, at vi i EU som et led i det indre marked skal sikre arbejdskraftens fri bevægelighed samt fair konkurrence virksomhederne imellem. Erfaringerne med selskabsskatten har vist, at skattekonkurrence kan finde sted såvel inden for som uden for EU. Det tydeligste eksempel var nok Irland, der havde sænket selskabsskatten til 10 pct. for udvalgte virksomheder. Skattekonkurrencen begrundes typisk i den stigende globalisering. Det har intet med union eller internationalt samarbejde at gøre, men det er altså efter vores mening en skævvridning af konkurrencevilkårene mellem de enkelte virksomheder, og vi synes faktisk, at EU her kan spille en aktiv og positiv rolle for at afhjælpe det problem.

Venstre ser gerne en harmonisering inden for selskabsbeskatningen, netop for at sikre fair konkurrence og for at dæmme op for decideret skattekonkurrence. Skatteharmoniseringen skal tilpasses udbygningen af det indre marked. I den forbindelse bør der også rettes fokus mod områder som energibeskatning og momssatser, som har store konkurrencemæssige implikationer for Danmark. Venstre hilser derfor det arbejde i EU-regi velkomment, som foregår inden for de her områder, da EU jo netop er det forum, hvor vi kan løse de her problemer, der er konkurrenceforvridende.

Til gengæld mener vi også i Venstre, at flere skattespørgsmål er nationale anliggender, som

vi ikke skal behandle i EU-regi. Det samme er gældende for socialpolitikken og arbejdsmarkedspolitikken. I den slags sager skal EU højst anbefale og henstille, og jeg vil så sige, at vi ikke i Venstre kan dele Enhedslistens bekymring for det danske faglige aftalesystems udgang. Udenrigsministeren har klart pointeret over for Europaudvalget, at Danmark altid vil kunne opretholde det danske faglige aftalesystem, om ikke andet så ved anvendelse af veto-retten.

Endelig vil jeg gøre det klart, at Venstre som udgangspunkt ønsker, at alt, hvad vi i EU bestemmer ved flertalsafgørelser, skal ske ved en fælles beslutningstagen, der også involverer Europa-Parlamentet. Vi kan godt forestille os flertalsbeslutninger på områder som eksempelvis selskabsbeskatningen og miljøafgiftsområdet, som jeg også nævnte før, men vi kan altså ikke støtte beslutningsforslaget fra Enhedslisten. Vi ønsker ikke, at Danmark skal rodes ud i endnu en undtagelse, og alle de bemærkninger, som Enhedslisten giver til sit beslutningsforslag, er vi på ingen måde enige i. Så Enhedslisten kan altså ikke regne med Venstres stemmer til dette beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige på forhånd, at jeg jo ikke havde regnet med at få støtte fra partiet Venstre, som jo er et unionsivrigt parti, og selvfølgelig vil man ikke nedlægge veto mod harmonisering i EU. Det er jeg godt klar over er Venstres holdning, så det er ikke det, jeg sådan set vil stille spørgsmål om. Det havde jeg forudset.

Men det, der overrasker mig, og som jeg synes er meget interessant, er, at Venstre jo nu undsiger regeringens generelle forhandlingsposition på regeringskonferencen. For den har jo været, troede jeg, også med Venstres opbakning, at det skulle være en smal regeringskonference, så smal som overhovedet muligt.

Nu kræver Venstre så, at der på bestemte områder indføres flertalsafgørelser: miljø, selskabsskatter og dit og dat. Det er utrolig uklogt. Det er jo at stikke hovedet i løkken. Men jeg vil godt have bekræftet af fru Gitte Lillelund Bech, at det faktisk hermed er Venstres melding til regeringen, at det ikke skal være en smal regeringskonference. Så er der jo en helt ny situation i debatten, en meget interessant situation.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

For det første gør jeg det helt klart for hr. Keld Albrechtsen, at Venstre ikke er et unionsivrigt parti, men Venstre ser, at vi – som Danmark, som land i EU – faktisk kan have glæde af, at vi har et EU-samarbejde over for de grænseoverskridende problemer. Det sagde jeg også i min ordførertale. Det betyder ikke, at vi fra Venstres side siger ja til harmonisering inden for hvad som helst. Vi siger ja til det, som kan afhjælpe grænseoverskridende problemer. Det kan eksempelvis være miljøområdet.

Med hensyn til regeringskonferencen undsiger vi på ingen måde regeringens mandat til denne her konference, men vi siger, at vi ikke er afvisende over for, at man efterfølgende på sigt, om 3 år, 5 år, mange år, kan tage det her spørgsmål om flertalsafgørelser på selskabskatteområdet og på miljøafgiftsområdet op igen.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Da fru Lene Espersen, den konservative ordfører, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Enhedslisten opfordrer Folketinget til at pålægge regeringen at nedlægge veto mod flertalsafgørelser på skatte-, social- og arbejdsmarkedsområdet og kræve et dansk forbehold, så flertalsafgørelser på disse områder ikke får virkning for Danmark. Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte Enhedslistens beslutningsforslag.

Angående det konkrete indhold i Enhedslistens forslag vil vi konservative understrege, at vi på den ene side respekterer, at man med Amsterdamtraktaten lagde op til en debat om øget brug af flertalsafgørelser, så EU kan fungere, når der kommer flere medlemslande, og en sådan fordomsfri debat skal man ikke afskrive sig på forhånd.

Vi har på den anden side også tilkendegivet ved adskillige lejligheder, at vi ikke vil acceptere, at områder, der kan dækkes ind under den danske velfærdsmodel, herunder f.eks. vores personskattesystem samt social- og arbejdsmarkedsspørgsmål, bliver områder, hvor EU skal harmonisere. Det er vi bestemt modstandere af.

Når vi alligevel ikke kan støtte Enhedslistens beslutningsforslag, skyldes det, at forslagsstillerne her bruger et beslutningsforslag i Folke-

tinget til at forsøge at fastlægge nogle bindende retningslinjer forud for regeringskonferencen i Nice.

Vi har jo en meget god ordning her i Folketinget, hvor regeringen får et mandat i fortrolighed, som man så har handlefrihed til at agere efter. Efterfølgende har vi så en folketingsdebat om de overordnede retningslinjer. Et sådant mandat har regeringen fået, og vi er fulde af fortrøstning til, at regeringen lever op til sine forpligtelser i forhold til Folketinget. Vi ser ikke noget behov for at ændre mandatet eller sågar begynde at så tvivl om regeringens håndtering af det givne mandat.

Såfremt der op til Nicekonferencen eller andre fremtidige konferencer kommer reelle forslag på bordet, som regeringen og dermed Folketinget skal tage stilling til, må regeringen agere ud fra sit mandat og så for øvrigt gå i Europaudvalget, sådan som det er praksis.

Regeringen har i den foreløbige debat såvel internt i EU-kredsen som i forhold til offentligheden ført en klar og fornuftig linje, hvor man holder fast i disse principper. Også derfor er beslutningsforslaget irrelevant.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må indrømme, at mens jeg overhovedet ikke var overrasket over Venstres synspunkt, så er jeg ikke alene overrasket, men også temmelig rystet over Det Konservative Folkepartis standpunkt, nemlig at det her ikke er et anliggende, som skal behandles for åbne døre, således at befolkningen kan følge med, men noget, der skal behandles i lukkede møder og aftales dér, således at befolkningen ikke kan være med i beslutningsprocessen.

Jeg må sige, at jeg tager det som udtryk for noget, som formentlig – og forhåbentlig da – ikke er gennemtænkt. Og nu ved jeg godt, at hr. Knud Erik Kirkegaard oplæste et indlæg fra ordføreren, så det kan jo altså skyldes, at man simpelt hen ikke rigtig har fået tænkt sig om. Det må vi så lade stå. Hvis dét er tilfældet, så skal vi jo ikke trampe rundt i det. Men det er da et utroligt synspunkt, at forfatningsspørgsmål – for det her er jo forfatningsspørgsmål, som faktisk burde igennem en grundlovgivende proces, vil jeg sige til hr. Knud Erik Kirkegaard – nu er noget, Det Konservative Folkeparti mener skal klares bag lukkede døre. Det kan man vitterlig ikke mene. Jeg tror ikke på det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jo, jeg kan forsikre hr. Keld Albrechtsen, at såvel fru Lene Espersen, som har forberedt talen, og jeg, som har holdt talen, har tænkt det grundigt igennem. Vi har været meget præcise i vores formuleringer. Der er ikke noget uovervej. Det er præcis, hvad vi mener, sådan som jeg formulerede det for et øjeblik siden.

Vi har en procedure om mandatgivningen til regeringen, vi har en efterfølgende debat i Folketingssalen om de overordnede, generelle ting, men at baste og binde regeringen på den måde, som hr. Keld Albrechtsen lægger op til med sit beslutningsforslag, finder vi aldeles uhensigtsmæssigt og helt ubegrundet.

Aage Frandsen (SF):

Beslutningsforslaget vedrører både skatte-, social- og arbejdsmarkedsområdet. Vi opfatter spørgsmålet om social- og arbejdsmarkedsområdet på en anden måde, end vi gør, når det drejer sig om skatteområdet, med hensyn til, hvad EU kan beskæftige sig med. Og når det gælder forskellige skatteområder, skelner vi meget mellem, hvorvidt EU skal beskæftige sig med det eller ikke skal beskæftige sig med det.

Vi er enige i den grundholdning, som jeg også regner med er forslagsstillerne, at når det drejer sig om det sociale og arbejdsmarkeds-mæssige område, så er det ikke noget, hvor der skal flere flertalsafgørelser til. Det siger regeringen også er dens standpunkt på indeværende tidspunkt, og så vil tiden jo vise, hvor længe det holder, eller om det holder et hundrede procent. Der er vi så enige med forslagsstillerne og er så altså også i øjeblikket stadig væk enige med regeringen.

Når det drejer sig om skatteområdet, så har vi jo længe talt for – og det har vi gjort i mange år, og vi var jo sådan set på et tidspunkt det eneste parti, der gjorde det – at når det drejer sig om selve selskabsskatteprocenten, og når det drejer sig om miljøafgifter af forskellig art, så mener vi, at det er fornuftigt at have minimumsatser.

Vi havde i efteråret en debat i Folketinget, en forespørgsel rejst af os om skattespørgsmål og om det pres, som det danske skattesystem evt. kunne være under, og da fremsatte vi et forslag til vedtagelse, som netop indebar, at selskabsskatteprocenten skulle man have som minimum i EU-sammenhæng, og at tilsvarende kunne gælde, når det drejer sig om miljøafgifter som

minimum – ikke harmonisering, men som minimum.

Og begrundelsen er jo forskellig for de to vedkommende. Når det drejer sig om selskabsskatteprocenten, er det så begrundelsen, at ellers flytter virksomheder fra land til land og det enkelte land, f.eks. også Danmark, tvinges – og i hvert fald nogle partier lader sig tvinge – til at sætte selskabsskatteprocenten ned. Når det drejer sig om miljøafgifter, så er det ud fra den betragtning, at det er grænseoverskridende spørgsmål, og derfor kan det være relevant at se på det.

Det gør jo så også, at når man slår det sammen på den her måde, så kan vi jo ikke være enige i betragtningen. Derimod er det, når det drejer sig om langt det meste inden for skatteområdet ellers – personskat, ejendomsskat osv. – naturligvis et nationalt anliggende og skal uden diskussion vedblive at være det efter vores opfattelse.

Men netop hvad angår selskabsskatten og visse miljøafgifter, er vi så altså uenige med forslagsstillerne, og det gav vi også til kende i efteråret under den debat, der var.

Ellers finder vi, at det da – apropos den diskussion, der var lige for et øjeblik siden med ordføreren for Det Konservative Folkeparti – selvfølgelig er relevant at tage diskussionen i Folketingssalen om den slags ting. Når der her foreslås, at man skal nedlægge veto – apropos også en tidligere diskussion med en anden ordfører – så betyder det, når man har enstemmighedsprincippet, at hvis man altså vil følge enstemmighedsprincippet, så er det jo det samme som at nedlægge veto.

Men det er altså indholdet på et punkt, nemlig ordet »skatte-«, som vi altså tolker på en anden måde end forslagsstillerne.

Og så lige til allersidst kan jeg ikke undlade at sige med hensyn til, hvad det er, vi stemmer om, at udenrigsministeren sagde, at vi stemmer om den fælles valuta. Jeg afviser ikke, at den er en del af det, men vi stemmer om tilslutningen til ØMU'ens tredje fase, vi stemmer om, om vi skal ophæve det forbehold, vi har om den tredje fase. Den fælles valuta er en detalje i den her forbindelse. Det er en helt anden og større sag end det med den fælles valuta.

Egil Møller (DF):

Da vores ordfører på området, hr. Kristian Thulesen Dahl, ikke har mulighed for at være til

stede, skal jeg på Dansk Folkepartis vegne udtale følgende:

Beslutningsforslaget fra SF har Dansk Folkepartis fulde opbakning. Kunne der her i Tinget opnås flertal for dette forslag, ville den danske befolkning kunne føle sig lidt mere sikker på, at Danmark ikke vil lade sig overtale af de øvrige EU-lande bortset fra Storbritannien til ikke at nedlægge veto ved regeringskonferencen i Nice til december.

Set med Dansk Folkepartis øjne vil et dansk ja til euroen betyde et stort skridt i retning af en politisk union, en unionsudvikling, hvor hele det sociale, det arbejdsmarkedsmæssige og det skattepolitiske område underlægges fælles regler.

»Dansk sociallovgivning står for fald«. Ja, det var overskriften i en artikel i Politiken for ganske nylig. Her henviser professor i socialret Kirsten Ketscher til tre tyske statsborgeres krav om at få dansk efterløn udbetalt i Tyskland. Samtidig forudser Kirsten Ketscher flere sager, hvor EU-arbejdstagere vil rejse krav om sociale ydelser, som den danske stat hidtil har forbeholdt borgere med bopæl i Danmark. Derfor er dansk lovgivning ude af trit med vores EU-medlemskab, mener landets førende ekspert i EU-socialret, professor Kirsten Ketscher. Jeg skal oplyse, at Dansk Folkeparti er fuldstændig enig med professoren.

Dansk Folkeparti opfordrer regeringen til ved regeringskonferencen i Nice at nedlægge veto mod traktatforslag om flertalsafgørelser på skatte-, social- og arbejdsmarkedsområderne. Som tidligere meddelt støtter Dansk Folkeparti beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Det er en enkelt bemærkning fra Dansk Folkepartis ordfører, der får mig til at komme med den her korte bemærkning:

Jeg har egentlig det indtryk, at Dansk Folkeparti går ind for, at vi skal bevare danske virksomheder i Danmark, at det er vigtigt, at vi bevarer danske arbejdspladser, og derfor undrer det mig lidt, at man fra Dansk Folkepartis side ikke kan gå ind for eksempelvis flertalsafgørelser på selskabsskatteområdet, for hvis der ikke er de her flertalsafgørelser på selskabsskatteområdet, betyder det, at så kan der ikke fastsættes minimumssatser for selskabsskatterne, og så har vi virksomhederne, der shopper

rundt, og så har vi konkurrenceforvridning, og vi har allerede set, at det kan koste tab af danske arbejdspladser.

Så jeg skal bare lige have præciseret: Er det virkelig sandt, at Dansk Folkeparti ikke ønsker at bevare danske arbejdspladser på danske hænder?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Over for Venstres ordfører kan jeg bekræfte, at noget, der ligger os meget på sinde, er, at danske virksomheder bevares på danske hænder, og at danske virksomheder får mulighed for at konkurrere på lige vilkår i Europa og i øvrigt med virksomheder fra den ganske verden. Men det, der også ligger os meget afgørende på sinde, er, at på beslutningerne om, hvordan man skal indrette samfundet – og det gælder stort set på alle områder – skal vi have så meget indflydelse her i det danske Folketing som overhovedet muligt.

Jeg synes ikke, at vi skal flytte selvbestemmelsen på så mange områder, som der lægges op til her, væk fra Danmarks hovedstad til Bruxelles, og jeg kan ikke forstå, at Venstre ikke har samme synspunkt.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Kan Dansk Folkepartis ordfører ikke give mig ret i, at hvis man har minimumsskattesatser for selskabsbeskatningen i EU, så fjerner man den konkurrenceforvridning, som man ellers har set finde sted, bl.a. ved, at Irland nedsatte sin selskabsskat til 10 pct. for visse virksomheder?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jo, vi går da ind for, at så mange regler bliver så ens som muligt i situationer som dem, vi har med at gøre. Der vil jeg godt give Venstres ordfører ret. Men det er jo ikke det, det her alene drejer sig om. Det her er et skridt i retning af, at Danmark bestemmer mindre og mindre på egne områder. Det er jo sådan, man skal se forslaget, og ikke bare pille en enkelt ting ud. Der er jo visse ting, der er meget grænseoverskridende, ikke mindst miljø. Så naturligvis skal vi samarbejde på punkter, hvor det er naturligt, men vi skal ikke fraskrive os retten til selv at indrette vores samfund.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er tilhænger af, at den igangværende regeringskonference bliver en såkaldt smal regeringskonference, hvor man koncentrerer sig om de spørgsmål, der kan være med til at sikre udvidelsen af fællesskabet med de central- og østeuropæiske lande, få gjort bordet, om jeg så må sige, bredere i EU, så der bliver plads til alle.

Derfor kan vi sige, at alene af den grund ønsker vi ikke, at dagsordenen bliver dynget til med emner, der kan være med til at besværliggøre den proces, som vi står over for med hensyn til udvidelsen med de central- og østeuropæiske lande. Vi mener, at tiden altså er kommet til, at vi ser på bredden i stedet for, at vi går i dybden i samarbejdet i EU.

Alene på den baggrund deler vi jo langt hen ad vejen de intentioner, der er bag Enhedslistens forslag om, at der ikke skal indføres flertalsafgørelser på arbejdsmarkeds-, social- og skattepolitiske områder i EU. Det ønsker vi heller ikke fra Kristeligt Folkepartis side af den grund, men heller ikke, fordi det jo vil være med til at sætte fart på integrationen på andre områder.

Vi er sådan set også enige i, at når de spørgsmål kommer op alligevel, på trods af Kristeligt Folkepartis ønske, så skyldes det jo i høj grad, at Den Økonomiske og Monetære Union har brug for at blive løbet i gang af endnu mere politisk integration, end vi allerede har oplevet. Jeg er enig i, at der er den sammenhæng, selv om den af så mange i debatten klart benægtes.

Hvordan Danmark så skal forholde sig til, at andre lande aktivt bringer disse spørgsmål op på dagsordenen, kan man jo diskutere. Enhedslisten foreslår, at man så allerede nu, havde jeg nær sagt, varsler et veto. Danmark kan jo altså også bare gøre det, der er muligt i forbindelse med traktatændringer, nemlig bruge den mulighed, der er for at sige nej i den forstand, at der jo kræves enstemmighed.

Derfor vil jeg sige, at vores anbefaling til regeringen er, at Danmark markerer, at der etableres en fælles holdning på de her områder. Men vi synes ikke, at det er tiden at tage stilling til det nu og fra Folketingets side vedtage, hvorvidt man skal bruge vetovåbenet på den måde, som det traditionelt gøres på, og som Enhedslisten har lagt op til med sit beslutningsforslag her i dag.

Kim Behnke (FRI):

Enhedslisten skal selvfølgelig ikke skoses for at bringe dette spørgsmål til forhandling her i Folketingssalen, men vi har nu den opfattelse i Frihed 2000, at de her spørgsmål jo desværre blev afklaret ret præcist i forbindelse med, at den danske regering fik opbakning fra et flertal i Folketinget til det forhandlingsmandat til den igangværende regeringskonference, som blev givet i Statsministeriet.

Ved daværende anledning vil hr. Keld Albrechtsen kunne huske at jeg på vegne af Frihed 2000 gjorde gældende, at Danmark ingenlunde skal deltage i en traktat, som betyder flertalsafgørelser på yderligere områder. Tværtimod mener vi faktisk, at en række af de flertalsmuligheder, der findes både i Maastrichttraktaten og i Amsterdamtraktaten, jo dengang var anledning til at stemme nej til de to traktatforslag.

Kigger vi så lidt på selve forslaget indhold, så er et veto jo naturligvis en drastisk handling. Og som hr. Jann Sjursen var inde på, har vi jo det privilegium fra dansk side, at skulle de andre lande få smuglet disse flertalsafgørelser ind i en ny Nicetraktat, så kan Danmark lade være med at ratificere traktaten.

Men vi synes, det er meget vigtigere, at den danske regering ved begyndelsen af et forhandlingsforløb gør de andre lande klart, at dér er smertegrænser for Danmark, sådan at de andre lande ikke bringes i den situation, at de bliver overraskede, når forhåbentlig et dansk folketingsflertal eller den danske befolkning ved en folkeafstemning fravælger en ny traktat, altså at man allerede på forhånd gør opmærksom på, at det vil Danmark ikke være med til. Så dér vil det rent forhandlingsmæssigt absolut være en fordel.

Når vi hører unionstilhængerne i debatten i dag, er vi bange for, at de forbeholder sig den mulighed, at udenrigsministeren og statsministeren kan vende hjem fra Nice og erklære for den undrende presse, at den traktat, der nu foreligger, ganske vist indeholder nye flertalsafgørelsesmuligheder, men til gengæld synes man fra dansk side, at ud fra en overordnet betragtning har man godt kunnet acceptere den, altså at man har en dør stående åben – det var måske mest tydeligt hos den konservative ordfører – så man kan tilslutte sig de her ting og så bagefter komme hjem og undskyldte sig med, at det godt nok ikke var dansk favoritpolitik, men ikke desto mindre var man nødt til at tage det

med i det samlede billede. Det har vi jo desværre set ske ganske mange gange, og vi kunne også godt frygte, at det bliver det, vi kommer til at opleve efter topmødet i Nice i december.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt det nu er klogt så at have flertalsafgørelser på social- og arbejdsmarkedsområdet: Specielt på de to områder har vi den opfattelse, at Danmark er alt for naiv i troen på, at vi kan få de andre lande til at indordne sig efter vores forhold og vores såkaldt høje standard. Det kan meget vel komme til at gå den anden vej – at de andre lande nemmere finder sammen om flertal, der pålægger Danmark standarder, som vi ikke bryder os om.

Så er der endelig skatteområdet, og dér var det mig jo en gåde at høre Venstres ordfører tale for flertalsafgørelser. Venstre har i hvert fald tidligere været en ihærdig modstander af flertalsafgørelser på skatteområdet, netop fordi daværende skatteminister Anders Fogh Rasmussen oplevede, at hvor det var den danske ambition at få et loft over momsens i EU, så blev der i stedet for et gulv.

Det er faktisk vores opfattelse, at et land skal have frihed til at sænke og helt fjerne skatter og afgifter. Det ville jo også være forfærdeligt for en forhåbentlig meget liberal borgerlig regering i Danmark ikke at have den mulighed, fordi EU tvinger os til at opretholde nogle skatter, fordi man har lagt disse minimumsskatter ind. Så derfor er det en gåde for mig, at Venstre i dag taler for flertalsafgørelser om minimumssatser på skatteområdet.

Så selskabsskatten:

Det er jo en kendsgerning, at selskabsskatten i Danmark fortsat havde været på 50 pct., til stor skade for dansk erhvervsliv, hvis ikke vi havde haft presset fra de øvrige lande i EU-samarbejdet. Det pres skal hele tiden være der på skatteområdet, for ellers er det jo umuligt at skabe flertal i Folketinget for at få danske skatter og afgifter sat ned.

Så det er en fordel for danske erhvervs virksomheder, at der er det pres på Danmark hele tiden, så danske skatter og danske afgifter kan sættes ned. Alene ud fra de betragtninger er jo den mest liberale holdning, man overhovedet kan have, at EU ikke skal kunne træffe de flertalsafgørelser, og hvis endelig EU skulle kunne gøre det, at man så lægger loft over, hvor høje skatterne maksimum må være. Men erfaringen taler for, at det aldrig sker, og derfor skal man

ikke indbygge denne flertalsafgørelsesmulighed.

Ud fra de betragtninger støtter vi de synspunkter, Enhedslisten har fremlagt i beslutningsforslaget, selv om vi desværre er bange for, at løbet er kørt.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter at have lyttet til denne debat må jeg jo sige, ligesom hr. Kim Behnke konstaterede, at desværre er løbet nok kørt.

Jeg vil gerne sige tak til hr. Kim Behnke og ordførerne for Dansk Folkeparti, SF og Kristeligt Folkeparti, som har anlagt en nøgtern bedømmelse af den situation, som vi står i, men som på bundlinjen har det meget dystre perspektiv, at vi altså må konstatere, at Folketingets flertal ikke har vilje til at bruge de redskaber, der er nødvendige for at bremse et kompromis, som vi alle sammen ved ligger i kortene, om indførelse af flertalsafgørelser på social-, skatte- og arbejdsmarkedsområdet.

Det blev jo det kompromis, og årsagen til de store partiers afvisning af det her forslag er jo den enkle, at de ikke vil fraskrive sig muligheden for at indgå det kompromis, og i den forstand har hr. Kim Behnke altså ret i, at løbet er kørt.

Men der er dog én god ting ved det hele, og det er, at den danske befolkning jo den 28. september ved at stemme nej kan sætte en effektiv kæp i hjulet og standse den glidebanetur, som flertallet her har begivet sig ud på. Den mulighed har den danske befolkning, og efter at have lyttet til den her debat, bliver jeg da endnu mere overbevist om, at det vil være den eneste rigtige mulighed for den danske befolkning at benytte i den her anledning, for jeg er fuldstændig enig med hr. Jann Sjursen i den betragtning, at naturligvis hænger disse ting sammen, naturligvis hænger unionsudviklingen og skatte- og socialharmoniseringen sammen med euroen.

Jeg synes, debatten viste en anden ting, som var meget interessant og foruroligende, og som jeg tror må give anledning til overordentlig stor bekymring i regeringen, og det var en anden ting, som hr. Kim Behnke bragte frem, og som jeg desværre må sige nok ikke er helt korrekt, og det var, at hr. Kim Behnke mente, at regeringen har et mandat til de forhandlinger, der foregår på regeringsskonferencen.

Det kan måske være rigtigt i helt formel forstand – det kan man i øvrigt endda diskutere – men reelt har regeringen intet mandat og ingen

opbakning til sin linje fra et flertal i Folketinget. Og det viste sig jo fuldstændig krystalklart i den her debat, fordi der er én gruppe af partier, nemlig SF og Venstre, som går ind for en bred regeringskonference, altså en regeringskonference, hvor nye emner skal ind på dagsordenen.

Jeg siger tak til hr. Aage Frandsen for den generelle støtte til betragtningerne i Enhedslistens beslutningsforslag, men jeg er altså nødt til at sige, at den linje, SF og Venstre har med at bringe nye emner med flertalsafgørelser ind på regeringskonferencens dagsorden, altså fører ud i glidebanen. Og jeg ved godt, at det bestemte ikke er SF's ønske, at det skal føre ud i glidebanen, det ved jeg godt – hr. Aage Frandsen har kun ædle motiver, det ved jeg godt – men jeg er nødt til at sige, at hvis man følger den linje, så ender det rivegalt.

Det ved regeringen godt, og derfor er regeringen ikke tilhænger af den linje. Den ønsker rent faktisk en smal dagsorden. Den ønsker bare at have mulighed for at indgå dette kompromis til sidst, som vi alle sammen ved det ender med, og som også er rivende galt. Derfor må man altså konstatere, at regeringen står i en situation, hvor den i virkeligheden ikke har noget egentligt mandat fra noget som helst, der kan kaldes et flertal i Folketinget; den har bare sin egen forhandlingsposition, som der ikke umiddelbart har kunnet samles et flertal imod, men den har ikke et flertal bag sig, det har den ikke.

Og samtidig står den over for et flertal af lande. Den har faktisk kun Storbritannien som allieret, og vi ved alle sammen godt, at Storbritannien opgiver sin modstand og indgår et kompromis: I det øjeblik spørgsmålet om stemmevægte er afgjort til de store landes fordel, vil Storbritannien selvfølgelig indgå det kompromis. Vi ved godt, hvorfor Storbritannien i øjeblikket optræder fodslæbende, og det er ikke, fordi Tony Blair er imod unionsudviklingen, det er bare, fordi han vil have mere magt til de store lande. Og når det kompromis så er indgået, vil udenrigsministeren desværre stå fuldstændig mutters alene. Sådan ved vi jo godt at timingen er.

De eneste, der kan ændre det, er den danske befolkning ved folkeafstemningen, for det vil nemlig også smitte af i England og i Sverige og ændre den politiske dagsorden også i England og Sverige. Derfor er det så fantastisk nødvendigt med det nej den 28. september.

En ting, som jeg egentlig ikke forstår, er, at regeringen ikke siger ja tak til det her forslag ud fra den betragtning, at dette forslags vedtagelse ville være den eneste tilbageværende mulighed, regeringen havde for virkelig at stive sin forhandlingsposition af. For hvis regeringen kom og sagde, at et flertal i Folketinget i Danmark har pålagt den at nedlægge veto eller i det mindste fremskaffe en dansk undtagelse på det her område, så ville regeringen dog have det at forhandle ud fra. Det ville give en vis styrket position, også fordi man ville vide i EU, at et meget stort flertal i den danske befolkning uden tvivl vil stå bag det synspunkt. Men heller ikke den styrkeposition ønsker regeringen at anskaffe sig, og derfor ved vi godt, hvordan det går for den danske regering, når afgørelsens dag kommer i Nice i december.

Og regeringen skal i hvert fald ikke komme til den tid og sige, at den ikke blev advaret. Men det er jo en ringe trøst for den danske befolkning, hvis det til den tid ender sådan, og det kan det risikere at gøre, hvis det bliver et ja ved folkeafstemningen den 28. september.

Jeg stillede et spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører, som jeg ikke fik noget svar på, og det var: Når man nu ikke vil nedlægge veto og det altså ender med et kompromis om flertalsafgørelser, kan vi så få en garanti for, at befolkningen i Danmark i det mindste vil blive hørt ved en folkeafstemning?

Det burde være banalt demokrati, at sådan er det, at man naturligvis ikke kan flytte magten væk fra Folketinget og afskaffe vetoretten og indføre flertalsafgørelser på vitale områder i det danske demokrati uden at spørge befolkningen ved en folkeafstemning. Men det har jo hidtil været regeringens opfattelse, at man skulle undgå en folkeafstemning om Nicetrakaten. Jeg håber, at ministeren vil meddele nu i sit svar til mit spørgsmål her, at det fortvivlende synspunkt har man ikke længere, det håber jeg vitterlig.

For der var jo røster i denne her debat, den konservative ordfører ikke mindst, som tenderede i retning af, at befolkningen slet ikke skulle blandes ind i det her spørgsmål, det skulle behandles bag lukkede døre i Folketingets Europaudvalg. Jeg ved godt, at det ikke var ministerens synspunkt. Ministeren var dog ikke ked af, at vi fik en debat om det her i Folketingssalen i dag.

Men man kan altså efter min mening ikke lave sådan nogle ting her uden om befolkning-

gen. Så i det mindste håber jeg, at debatten kan give det resultat, at vi får det tilsagn, at sådan noget her ikke vil blive gennemført uden en folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg har tre spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen.

Det første spørgsmål er: Så vidt jeg har forstået Enhedslisten, går Enhedslisten ind for miljøafgifter. Kan det så være rigtigt forstået, at Enhedslisten ikke går ind for, at man på EU-plan kan have fælles miljøafgifter, og at det kunne være fornuftigt, hvis man overhovedet skal have gennemført miljøafgifter på EU-plan, at man så får fastsat de her miljøafgifter via flertalsafgørelser?

Det andet spørgsmål: Jeg vil godt spørge hr. Keld Albrechtsen, om han ikke er enig med mig i, at det, vi stemmer om den 28. september, drejer sig om, hvorvidt Danmark skal tiltræde ØMU's tredje fase, som også hr. Aage Frandsen fra SF var inde på, at det drejer sig om, hvorvidt vi skal deltage i den fælles valuta, euroen. Afstemningstemaet drejer sig ikke om, hvorvidt vi skal have fælles arbejdsmarkedspolitik, fælles socialpolitik eller fælles finanspolitik for den sags skyld.

Og til sidst vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen om, hvorvidt han har hørt mig fra Folketingets talerstol sige, at jeg ønsker en bred regeringskonference. Det har jeg på intet tidspunkt udtalt, men jeg vil da godt høre, hvad det er, hr. Keld Albrechtsen har hørt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Hr. Keld Albrechtsen plejer at være usædvanlig præcis, særlig i EU-debatter, og derfor bedrøvede det mig også lidt, at hr. Keld Albrechtsen skosede mig for at hævde, at regeringen har et mandat bag sig ved regeringskonferencen.

Bare regeringen ikke havde haft det! Men jeg er nødt til for retfærdighedens skyld at sige, at når der først er et møde i Statsministeriet, hvor et flertal ikke modsiger regeringens oplæg, og der derefter er et møde i Folketingets Europaudvalg, hvor der ikke er et flertal imod regeringen, og vi oven i købet har haft en forespørgselsdebat her, hvor der blev vedtaget et forslag til vedtagelse; ja, så er jeg nødt til at sige, at så tilsiger min parlamentariske indstilling til tingene mig at sige: Jamen så har regeringen et mandat bag sig.

Så er det meget teoretisk bagefter at påstå, at det ikke er tilfældet, blot fordi den kreds af partier, som har støttet de tre gange, måske ikke på bundlinjen er helt enig. Rent parlamentarisk har regeringen sørget for at gøre det, der skal gøres.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jo, vil jeg sige til hr. Kim Behnke, jeg ved godt, at der er et forslag til vedtagelse, men det står der ingenting i. Så kan man selvfølgelig godt argumentere for, at der er et formelt mandat – det vil jeg da medgive – det har bare ikke noget indhold. Og når man så spørger partierne, hvad det egentlig er, de mener regeringen skal forhandle ud fra, så er de dybt uenige. Så der er faktisk ikke et flertal for nogen bestemt forhandlingslinje.

Men det er da muligt, at hr. Kim Behnke har ret i, at der i formel parlamentarisk forstand eksisterer et mandat, i den forstand, at der ikke er et flertal, der har meddelt, at de vil vælte regeringen, hvis regeringen ikke gør sådan og sådan. Det har der ikke kunnet samles et flertal til, så det er muligt, at hr. Kim Behnke har ret sådan i formel parlamentarisk forstand, men til gengæld vil jeg fastholde, at jeg har ret i, at der ikke er et flertal, der støtter det, regeringen gør.

Så blev jeg spurgt om miljøafgifter og lignende ting. Jamen det, vi for alt i verden skal undgå, er, at de andre lande får mulighed for at hænge Danmark op på, at nu kommer Danmark jo selv med en masse traktatforslagsændringer, for så er det det samme som at sige ja til en bred regeringskonference. Det er da klart.

Man kan da ikke fra dansk side komme og sige, at der er nogle steder, hvor vi gerne vil have en hel masse flertalsafgørelser – dér, hvor Venstre gerne vil have det f.eks. – og så sige, at selvfølgelig må det ikke diskuteres på de områder, hvor vi ikke vil have det. Altså sådan spiller klaveret jo ikke. Enten diskuterer man flertalsafgørelser, og så bliver det hele molevitten, eller også siger man, at det vil man ikke have; det bliver en smal regeringskonference.

Derfor har Enhedslisten valgt at støtte regeringen i det spørgsmål, at det skal være en helt smal regeringskonference, så smal som overhovedet muligt, for hvis man åbner og bare giver en lillefinger dér, så ryger hele armen med det samme. Det ved vi jo godt.

Det er derfor, det, som Venstre begiver sig ud i, er særdeles uklogt, og det underminerer de

sidste rester af regeringens i forvejen helt elendige forhandlingsposition.

Den 28. september: Jamen hvis vi kan få et tilsagn fra Venstre om, at der bliver en folkeafstemning om Nicetraktaten, så er det selvfølgelig en anden sag. Men vil Venstre give det tilsagn, at Enhedslisten og Venstre sammen vil være med til at sikre en folkeafstemning om Nicetraktaten? For så kan man selvfølgelig henvise til, at så tager vi stilling til det ved den folkeafstemning. Ellers bliver vi jo nødt til at tage stilling til det den 28. september.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg har beklageligvis ikke udtrykt mig klart nok i min korte bemærkning tidligere. Er det ikke korrekt, at Enhedslisten går ind for miljøafgifter, og at Enhedslisten gerne ønsker miljøafgifter i hele EU?

Hvis vi så ser helt overordnet på det, og jeg taler ikke om regeringskonferencen – se bort fra regeringskonferencen! – er det så ikke korrekt, at hvis man skal have indført fælles miljøafgifter i EU, så kan det kun ske ved flertalsafgørelser? Det vil jeg gerne have hr. Keld Albrechtsen til at svare på.

Det andet spørgsmål, jeg stillede, var om afstemningen den 28. september: Vil hr. Keld Albrechtsen ikke give mig ret i, at det faktuelle afstemningstema, det drejer sig om, er, hvorvidt vi skal tiltræde ØMU's tredje fase? Det drejer sig ikke om, hvorvidt vi skal tiltræde noget som helst på arbejdsmarkedsområdet, på socialområdet eller på skatteområdet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er i den her situation fuldstændig hamrende ligegyldigt, om man går ind for flertalsafgørelser på miljøafgiftsområdet eller ej, for det bliver ikke indført i Nicetraktaten. Det vil ministeren også kunne bekræfte. Det er der ingen der har foreslået, ikke engang den danske regering. Det kommer overhovedet ikke ind i billedet, og hvis Danmark foreslog det, ville det bare blive afvist blankt.

Men den virkning, det ville få at lægge det på bordet, ville være, at de andre lande naturligvis ville sige med det samme: Nå, Danmark er enig i, at det er en bred regeringskonference, hvor alle landene kan komme med alle deres forslag og selvfølgelig have krav på at få dem behandlet! Det er lige nøjagtig, hvad det kommende

franske formandskab ønsker sig: at Danmark skal gå i den fælde, for det kommer der nemlig ikke nogen miljøafgifter ud af, men det kommer der en bred regeringskonference ud af, og det kommer der social harmonisering ud af.

Hvis vi ikke kan få garanti for en folkeafstemning om Nicetraktaten, så har vi kun folkeafstemningen den 28. september til at tage stilling, for det kan blive den sidste folkeafstemning, vi så overhovedet får om EU-spørgsmål.

Så kan vi ikke få et svar på det spørgsmål: Vil Venstre garantere en sådan folkeafstemning om Nicetraktaten?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg prøver nu for tredje gang. Nu nøjes jeg denne her gang alene med spørgsmålet om afstemningen den 28. september: Vil hr. Keld Albrechtsen give mig ret i, at spørgsmålet om afstemningen den 28. september helt konkret ikke er et spørgsmål om Danmarks deltagelse i EU eller ikke deltagelse i EU? Helt konkret så drejer ja- eller nejkrudset sig om, hvorvidt vi skal deltage i ØMU's tredje fase, og det er det. Kan hr. Keld Albrechtsen ikke give mig ret i, at det er det, det helt konkret drejer sig om den 28. september?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nej, det kan jeg ikke give Ventres ordfører ret i, for det, vi jo desværre har fået demonstreret ved debatten i dag, er, at Venstre ligesom regeringen ikke vil være med til at sikre en folkeafstemning om Nicetraktaten, hvor de uundgåelige konsekvenser af euroharmoniseringen kommer i form af nye traktatændringer, og det vil sige, at hvis man stemmer ja den 28. september, har man i samme ombæring ubeset købt en ny traktat, som man ikke senere hen får indflydelse på. Derfor hænger de to spørgsmål, Nicetraktaten og folkeafstemningen om euroen den 28. september, uløseligt sammen som ærtehalv og kan ikke adskilles.

Den eneste måde, de kunne adskilles på, var, hvis vi kunne få garanti for, at Nicetraktaten kommer til en særskilt folkeafstemning, og jeg lagde mærke til, at det spørgsmål ville Venstres ordfører ligesom Socialdemokratiets ordfører ikke svare på, og det er der en årsag til, og den er, at man ikke ønsker befolkningen inddraget i

den debat. Det er så pinligt, som noget kan være.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Jeg har to små pointer at gøre:

For det første: Det er ikke i dag, det er blevet gjort klart, at regeringen ikke finder, at en traktatændring, der omhandler de emner, der er på dagsordenen for regeringskonferencen, udløser en folkeafstemning. Det har vi gjort klart for længst. Det er ikke noget nyt, der er kommet for dagen i dag. Vi har hele tiden sagt, at sådanne ændringer som f.eks. Kommissionens sammensætning, ændring af stemmevægte og øget overgang til kvalificerede flertalsafgørelser ikke udløser en folkeafstemning. Og det er der intet som helst grundlag for at påstå at de gør i henhold til den danske grundlov.

Det andet vigtige er jo, at det endnu en gang bliver gjort klart af hr. Keld Albrechtsen, at det for hr. Keld Albrechtsen drejer sig om, at denne debat skal handle om alt muligt andet end ØMU'en. Hr. Jens-Peter Bonde sagde det så klart på JuniBevægelsens landsmøde, da han sagde: Vi skal sætte dagsordenen, og det må endelig ikke handle om ØMU'en, for så taber vi; det skal handle om alt muligt andet. Og hr. Keld Albrechtsens indsats i dag er jo en klar dokumentation for, at det lige netop er det, det handler om for hr. Keld Albrechtsen: at tale om alt muligt andet end den tredje fase af ØMU'en.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg sagde det vist på et tidligere tidspunkt i debatten, men jeg beklager, hvis jeg ikke har fået det sagt præcist nok, at vi jo tidligere har hørt regeringen sige, at den helst vil undgå en folkeafstemning. Men jeg sagde også, at jeg gik ud fra, at regeringen var kommet på bedre tanker og i dag ville meddele Folketinget, at sådan en plan om at holde befolkningen uden for afgørelsen om Nicetraktaten ville man selvfølgelig ikke gennemføre i praksis. Der må vi så bare konstatere, at det holder man altså fast i.

Derfor er befolkningens eneste mulighed for at gøre sin indflydelse gældende i forhold til Nicetraktaten gennem stemmeafgivningen den 28. september. Jamen det kan ingen da bestride. Og dér må jeg jo trods alt sige, at ministeren har svaret ærligt og redeligt på, hvad hensigten er, hvorimod Venstres og Socialdemokratiets ordførere ikke rigtig bryder sig om at tage stilling

til dette spørgsmål. Men vi kender altså ministerens holdning.

Så vil jeg sige ...

Formanden:

Nej, tiden er udløbet. Er der flere, der ønsker ordet? Det synes ikke at være tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Pia Kjærsgaard (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om situationen i Tibet og den kinesiske regerings undertrykkelse af det tibetanske folk, og vil regeringen arbejde i FN og andre internationale fora for at samle det internationale samfund til fordel og støtte for det tibetanske folk og i en aktion mod Kina, aggressoren mod det tibetanske folk, med det erklærede formål, at Kina snarest trækker sig ud af Tibet?«
(Forespørgsel nr. F 59).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 28. april 2000, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.25